

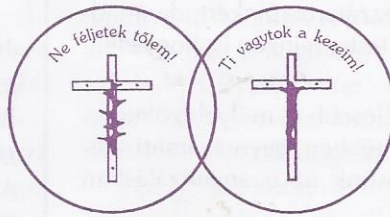
JOBIB

Máté 25,36: "...Börtönben voltam és felkerestetek."

LÁTOR

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végzők lelkeségi és módszertani lapja
Internet partnerünk a TiszaNet • http://www.tiszanet.hu/mecses_majzik/

A MÉCSES LELKISÉG LAPJA

1998 november/december

V. évf. 6. szám

OBmT

Folyóiratunk az

Országos Bűnmegelőzési Tanács anyagi támogatásával jelenik meg

A szív bőségéről beszél a száj.

(Mt 12,34)

Társaságunk életéből: **Látogatás Kalocsán**

A budapest és környéke levelezőinek látogatása a kalocsai érseki palotában

Novemberi imaszándékok

01. Imádkozzunk elhunyt hozzátartozóinkért, de imádkozzunk az élő, a bűnben élő testvéreinkért is, hogy elkerüljék az örök halált!
08. Imádkozzunk a minél szélesebb és mélyebb ökumenizmusért, hogy mindig őszintebben, egymás iránti szeretetünkben együttműködhessünk az evangelizálásban és a karitásban!
15. Kérjük Mennyei Atyánkat, hogy szent eleinket – életüket és alkotásaikat, tetteiket – tanulmányozva a ma kihívásának is meg tudjunk felelni.
22. Krisztusunk! Királyunk! Fogadj be minden nyomorultat országodba! Nagy dicsőségben kegyelmezz minden bűnösnek! Mindnyájunknak!
29. Imádkozzunk azért, advent szent időszakában fel tudjunk készülni a születő Isten befogadására. Imádkozzunk azért, hogy minél több bűnös embert, a börtönön belül és kívül, megérintsen Jézus születése!

Decemberi imaszándékok

6. Imádkozzuk a nyomorgó szegényekért, hogy kényszerű szenvedéseik, nélkülözésük imával teljen meg, és Isten segítségét kérve, ellent tudjanak állni a gonosznak.
13. Imádkozzunk a nyomorgó szegényekért, hogy kényszerű szenvedésüket, nélkülözésüket minél többen és minél többször, alázatos szívvel nyújtott adományaikkal enyhítsék!
20. Imádkozzunk a bűn és a büntetés nyomorában élőkért, hogy gyógyulásuk folyamatosan közelebb vigye őket Istenhez!
27. Imádkozzunk a csillogó karácsonyfáktól elzártan élőkért, hogy a karácsonyi csillag fénye szívükbe hatoljon és ezáltal felismerjék, megszeressék a lelkükben élő Krisztust!

Januári imaszándékok

3. Kérjük Urunk áldását ez új esztendőre! Enyhítse, az áldozatok, a sértettek és az elkövetők nyomorát! Erősítse mindannyiunkban a jóra vágyást és a szeretetet!
10. Imádkozzunk azért, hogy a Mennyei Atyánk megáldja a Jubileumi 2000. esztendő ez évi előkészítő programját, hogy az minél teljesebben megvalósulhasson!
17. Imádkozzunk értük és lehetőség szerint a hajléktalan, éhező, fázó embertestvéreinkért! Kérjük Urunkat, indítsa szívünket a könyörületességre!
24. Imádkozzunk a börtönpasztorációért, hogy a vállalt feladatait a szeretettel átítatott tevékenységével végezhesse!
31. Imádkozzunk a szükséges anyagi forrásokért, hogy azokat másokért felhasználhassunk!

A tartalomból

Jubileum a világ börtöneiben	4
<i>fj. Lele József:</i>	
Boldog karácsonyt!	5
<i>Dr. Irene Köck</i>	
A társadalmi szervezetek szerepe az elítéltek rehabilitációjában az osztrák büntetés-végrehajtási rendszerben	6
<i>Simon András:</i>	
Ne szállj szembe a gonosszal.	8
<i>Dr. Végh József</i>	
Anyaság-gyilkosok	13
<i>Gyökössy Endre:</i>	
Magnificat	14

Felhívás egyszeri karácsonyi csomagküldésre

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtön-pasztorációs Társaság ez évben is (immár nyolcadik évben!) kéri a jószándékú embereket, hogy Karácsonyra, a szeretet ünnepe alkalmából, egy egyszerű élelmiszercsomagot küldjenek olyan börtönben élő elítélteknek, akiknek kapcsolattartásuk nincs. Azoknak, akiknek a Karácsonyt reménytelenül, fájdalmasan egyedül, senki által nem szeretve, a legteljesebb számkivetettségben kell átélniük.

A csomag tartalma lehet: egyszerű, nem gyorsan romló élelmiszer, házi sütemény, keksz, cukorka, cigaretta, filteres tea, vízben oldódó kávé, belyeg, boríték, műanyag borotvafelező, szappan, alsonemű, zokni, imakönyv, könyv stb.

Nem tartalmazhat: alkoholtartalmú italokat, készítményeket, gyorsan romló élelmiszereket, pornográf füzeteket, spraeeket.

Fontos! Minden csomagba egy névreszóló levélkét tegyünk! Pl. Kedves István! Szeretettel imádkozunk magáért Szenteste! A csomagküldés elővigyázatosságból név és cím nélkül történik. Feladóként a mi címünket írják!

Csomagküldésre jelentkezni lehet: Mécses Szeretetszolgálat, 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Tel.: 62/ 495 592, Fax: 62/ 497 260, E-mail: mecses_majzik @ tisznet.hu

Jelenkezés után küldjük az elítélt nevét, címét és a csomagküldő engedélyt!

Fazekas Margit

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Jézus Krisztus születése, emberré válása, önmagában is csodálatos és embert örvendeztető esemény. Hiszen maga az Isten látogatott közénk lealacsonyodva, embereként. Az Isten lealacsonyodása – önkéntes megalázkodása – ugyanakkor magának az embernek, emberiségnek a felemelkedését, rangra emelését jelentette és jelenti.

De valójában az Isten emberré válása, azaz Jézus születése, akkor válik igazán csodálatossá, akkor válhat számunkra a maga teljességében megrázóvá, ha a földi életének a beteljesülésében nézzük. Ha a születését a bűntől megváltó, az emberiségnek a végtelen és örök boldog jövő lehetőségét nyújtó keresztáldozatával együtt szemléljük.

Most Jézus születésére készülünk. Advent – Karácsony. Az Úr jövetelének szent időszakában felkészülhetünk Jézus születésének megünneplésére. A Karácsonyra. Felkészülhetünk az igazi megünneplésére, a lelkünkbe való befogadására. Jézus önként és ingyenesen adja magát nekünk. A mi feladatunk a szívünket, lelkünket alkalmassá tenni a Számára. Hogyan? A szeretet tevékeny gyakorlásával és imával. Az ellenem vétők megbocsátásával. Aki ellen én vétettem, annak megkövetésével és a lehetőségem szerinti jóvátételével. A szívemben lévő minden gyűlölködés, harag, irigység, bosszúvágy, hálátlanság, megszüntetésével. Mindezeket megszüntethetjük a lelkünkben, ha azokért imádkozunk, akik ellen irányulnak. Minél nehezebben sikerül a szeretetteljes érzéseinket leküzdeni, annál buzgóbban imádkozunk azokért az emberekért – testvéreinkért –, akik kiváltották bennünk ezeket. Ez a lélektakarítás folyamata. A lelkünk puha, meleg bölcsővé alakítása, hogy a születendő Jézus jól érezze magát benne, a jócselekedetekkel történik. Ha vidáman, könnyedén, nem kérkedve, de Isten iránti szerető alázattal és főleg a személyem teljes odafordulásával segíték másoknak. Akár jelentéktelennek tűnő dolgokban is.!

Ha teljes odafordulással adom a hozzám fordulóknak a türelmemet. Ha ideges, bántó viselkedésre jó szóval, megértéssel, segítőkészséggel és konkrét segítséggel válaszolok.

Ha a nyomorult embertestvéremet, aki vagy a nyers valóságában nyomorult, vagy a lelke beteg, sebes és irtózatot keltő – ne felejtjük, a bűn sebesít! – megpróbálom szeretni! Mert őt, őket ki szeresse, ha nem én?!

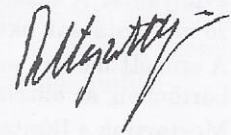
Jézus is a bűnös, a bűntől sebzett és minden nyomorult emberért élt és halt meg a kereszten. Ha én

Jézus követőnek – kereszténynek – vallom magam, akkor Jézust az ő szeretetében is követnem kell...

Ha a jó sorsunk testközelen, vagy lehetőség közelbe hozza a segítségre szorultakat, akkor az irántuk való szeretetünket – rajtuk keresztül a Krisztus iránti szeretetünket mutassuk ki a szelíd, jó szavainkkal és a kézzel fogható tényleges segítségünkkel.

Ha a rossz sorsunk nem nyújt számunkra közvetlen segítségnyújtásra alkalmat, úgy pótoljuk azt az értük szóló imáinkkal. A rájuk szálló szeretettel teljes gondolatainkkal. Az ima is, a tevékeny jócselekedeteink is akkor válnak igazán értékessé a földön és a mennyben egyaránt, ha azokat minél teljesebb odafordulással, odaadással végezzük.

A lelkünk is így és ekkor nemesedik igazán. Használjuk ki az Advent szent időszakát Jézus Krisztus, a mi Megváltónk befogadására! Amen

Kegyelemteljes karácsonyt kívánunk minden Olvasónknak!

Simon András Isten – közelben

A rólunk elfelejtkezni látszó
tőlünk mérhetetlen távolságra lévő,
elérhetetlen Teremtő
ugyanúgy hívő életünk része,
mint a minket meleg,
"anyaöl-biztonságba" rejtő személyes Isten.
Ne vádold magad,
ha nem érzed Őt közel magadhoz.
Lehet, hogy Ő akarja így,
hogy emberi helytállásodat próbára tegye.
De az is lehet
– s talán ez a valószínűbb –, hogy
nem az Úr változtatta meg helyét az életedben,
hanem lassan te távolodtál el tőle.
Pedig Ő egészen közel áll hozzád, de te
más irányba nézel.

Jubileum A. D. 2000

International Commission of Catholic Prison Pastoral Care

Jubileum a világ börtöneiben

Magyarországi programja és megvalósulásai

1998. Előkészítő év, a Szentlélek éve (Kivonatok a programból)

A börtönön belül:

- * Folytatjuk a börtönökön belül a rendszeres istentiszteleteket. Különösen fontos feladatnak tartjuk, ezért hangsúlyozottan arra törekszünk, hogy a szentmisék száma és gyakorisága, minden börtönben folyamatosan növekedjen, és elérje a heti egy alkalmat. **Határidő: folyamatos**
- * Folytatjuk a Szegedi Fegyház és Börtönben az elítéltek körében létrehozott Katolikus Teológiai Tanfolyam első évfolyamát. A főiskola jellegű 4 féléves teológiai tanfolyam az elítéltek körében a kívánatos belső pasztorációt végző munkatársak oktatását és nevelését végzi. **Határidő: folyamatos**
- * A szokott módon, ez év Karácsonyán is, felkérjük a Nuncius Urat, az ünnepi szentmise bemutatására az egyik börtönben, az elítélteknek. **Határidő: december 25.**
- * Megtartjuk a Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnokságával közös, központi Karácsonyi szentmisénket. **Határidő: december 25.**

A börtönön kívül:

- * Minden hónap utolsó péntekén keresztúti ájtatosság végzése a templomokban az elítéltek és más megvetett testvéreink érdekében, az előítéletek csökkentése érdekében. **Határidő: folyamatos**
- * A börtönlelképásztori szolgálatot végzők tájékoztatása és felszólítása a Jubileumi Szentévre való felkészülésre és megünneplésére. E program ismertetése és konkrét megvalósításának lebontása és ütemezése. E célból lelképásztori összejevetelt tartunk. **Határidő: december 31.**
- * A katolikus sajtó útján: Új Ember, Keresztény Élet, Jobb Lator, Mécses és más hetilapokon és folyóiratokon keresztül tájékoztatást nyújtunk az Egyházunk törekvéseiről, a Szentévvvel kapcsolatban. **Határidő: folyamatos**
- * A Váci Börtönkórház Alapítvány létrehozása. **Határidő: november 1.**
- * Felszólítjuk a Büntetésvégrehajtási Testület vezetését börtönkórháznak létesítésére. Arra törekszünk, hogy minden börtönben legyen egy, csak szakrális célokra használt, kórház. **Határidő: szeptember 30.**
- * Karácsonyi egyszeri csomagküldő akció megszervezése olyan elítéltek támogatására, akiknek nincs élő kapcsolattartásuk. **Határidő: december 31.**
- * Az elítéltek jobb megismerése, a velük foglalkozók szakmai ismereteinek növelése, valamint a társadalom előítéleteinek csökkentése érdekében, megjelentettjük már 2. kiadásban Dr. Végh József: Szégyenbélyegek c. tudományos, tankönyvként is használt munkáját. **Határidő: szeptember 10.**

Megvalósulásuk

(A folyamatos határidővel jelzett programok itt nem szerepelnek)

- ⊙ Nunciusi szentmise: 1998. dec. 20. Márianosztra
- ⊙ Központi szentmise: 1998. dec. 22. Baracska (Jobb Lator kórház felszentelése)
- ⊙ Váci börtönkórház Alapítvány létrehozása folyamatban, az Alapszabály kész.
- ⊙ Karácsonyi csomagküldő akció: beindult.
- ⊙ Dr. Végh József: Szégyenbélyegek c. egyetemi tankönyv: megjelent.
- ⊙ A többi feladat szervezés alatt.

Ifj. Lele József

Boldog karácsonyt!

Évtizedeken át így köszöntötték egymást az emberek: „Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok.” Akik érezték e szónak a nem idevalóságát, csak mosolyogtak, de nem javították ki az őket köszöntőket. Egyrészt, mert nem merték, másrészt pedig úgy voltak vele: egyszer majd csak rájön mindenki arra, hogy itt **boldognak** kell lenni, és a **kellemeskedésnek** éppen séggel semmi helye sincsen. Mert hogy lehet kellemes egy pohár hideg üdítő, rekkenő hőségben, vagy elhúzódni a fa árnyékába aratás idején. A boldogság, az más: boldog csak akkor lehet az ember, ha nyugodt a lelkiismerete; tiszta a lelke, gondolkodása.

Karácsony közeledtével a régebbi idők embere igyekezett tisztán készülni Jézus születésének az emléknapjára. Nem csak a szentgyónással, – áldozással, hanem azzal is, hogy valamit készített szeretteinek, amit szentestén a karácsonyfa alá tett. Nagypák az unokáknak, apák asszonyuknak, unokák a nagyszülőknak, a háziasszony meg a család minden tagjának készített valamit. Még a legszegényebbek se maradtak az ajándék adás-kapás öröme, boldogsága nélkül.

Idősek jól emlékeznek arra, hogy a Jézuska várás ideje alatt íródtak az ajándék kérő levelek. Hát persze, hogy nem Hifi-tornyot, gyilkos lőfegyverek „játék” másolatait, és hasonlóan értelmetlen és haszontalan dolgokat kértünk! Hiszen ilyesmik akkortájt még az agyokban se születtek meg. Hál' Istennek! Kértünk meleg ruhákat és lábbeliket, szép karácsonyfát sok gyümölcscsel: almával, dióval, fügével, és anyánsütötte linzerekkel. És ki ne emlékezne a szegényemberek karácsonyfájára: eperfagally ág-bogait zöld krepp papírral vontunk be, mások pedig glédics tövises ágaira és tövisre szúrkáltak gyümölcsöket, s szolgált, mint **karácsonyi életfa**.

Az 1960-as évektől aztán véglegesen eltűntek ezek a szükségfák, azóta mindenütt fenyőt díszítenek. Csillogó-villogó, színes kis villanygökök váltották föl a viasz- vagy fagyúgyertyákat, gyümölcsök helyett szaloncukor és csokifigurák, a papírlánc helyett pedig sújtások és angyalhajnak nevezett üvegyapot nyitja csodálkozásra gyermek, és felnőtt szeméit.

Az ajándékozás is teljesen megváltozott. Még akkor is, ha a gyerekek, olykor a felnőttek is kapnak ruhaneműket, de már sokhelyen előtérbe kerülnek a mihaszna dolgok: szexkazetta, és egyebek, amelyeket éppen karácsonykor (de máskor sem) nem illik (vélem és hiszem-mondom én) ajándékozni – főleg fiataloknak! Mennyivel okosabbak azok, akik egy szép

könyvet, értékes hanglemezt, -kazettát vesznek szeretteiknek.

Számomra azonban elsősorban a szeretet a legnagyobb ajándék! Abból soha sincsen elegendő – sok helyen. Vagyis, karácsonyi szeretetből akár kosár számra is lehetne kérni és kapni a kis Jézuskától, és egymástól főleg ott, ahol nagy a hiánya. A szeretet, a karácsonyi bodog szeretet minden tárgyias ajándéknál többet ér! A szeretet semmihez nem hasonlítható, és semmivel nem helyettesíthető. Kívánjunk hát mostantól egymásnak, ilyenkor karácsony idején: Istentől áldott, kegyelem teljes, boldog szentkarácsonyt. Úgy engedje a karácsonyi Kisdéd. És azt kívánjuk, hogy karácsonyoktól-karácsonyokig mindenki szeretteivel együtt ünnepeljen, megértésben és boldog szeretetben. Hogy ez miként sikerül? Rajtunk múlik.

A farizeusok a templomban imádkoznak:
Uram, köszönöm Neked,
hogy én nem vagyok olyan,
mint a bűnözők a börtönben.

A farizeus imádkozik bennem:
Uram, köszönöm Neked,
hogy nem vagyok olyan,
mint itt a gonosztevők és a gyilkosok.

Én mindössze
jogosítvány nélküli vezetés miatt ülök!
Pedig úgy kellene imádkoznom,
mint a vámos:

Ó, Isten, légy irgalmas hozzám a bűnöshöz!

Petrus Ceelen

Dr. Irene Köck

A társadalmi szervezetek szerepe az elítéltek rehabilitációjában az osztrák büntetés-végrehajtási rendszerben

Az osztrák büntetés-végrehajtási intézetek is rendelkeznek bizonyos számú társadalmi munkással, hogy segítségükkel lehetővé tegyék a börtönéletből a szabad életbe történő átmenetet. (Statisztika: kb. 6.900 elítélt, kb. 90 társadalmi munkás).

Az elítéltek ezekhez a társadalmi munkásokhoz fordulhatnak személyes problémáikkal és kérhetik támogatásukat a jövőbeni szabad mindennapi életre való felkészüléshez.

A társadalmi munkások segítik az elítélteket a családjukkal való kapcsolattartásban, a társadalombiztosításhoz való jogaik biztosításában és a jövőre való felkészülésben, a lakáshelyzet megoldásában és a munkaszerzésben.

E célból a társadalmi munkások közbenjárnak a hivatalos szerveknél és a magántulajdonú intézményeknél egyaránt.

E nyilvános társadalmi segítség mellett, mely közvetlenül a szabadulásuk előtt és után a rendelkezésükre áll, létezik egy hálózat is a szabadult elítéltek támogatására, melyben egyházi szervezetek és különböző más jótékonyági szervezetek vesznek részt.

Ezek a segítések a szabadult elítélteket és családjukat illetik.

A támogatás kedvességben és pénzügyi segítségben nyilvánul meg, de tanácsot és egyéb segítséget is kapnak az új, mindennapi élethez.

Kiemelkedő szerepet játszik ebben a „Probációs Szolgálatok Szövetsége”.

Ez a szervezet központi irodákat tart fenn a szabadult elítéltek számára a szövetségi fővárosban, Bécsben, és a legfontosabb tartományi székhelyeken, így Grazban, Linzben, Innsbruckban és Klagenfurtban is. Ezeket a központi irodákat a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium, a tartományi önkormányzatok és a társadalom ugyanúgy finanszírozza mint a Szociális Ügyek Szövetségi Minisztériuma.

Erre a pénzügyi támogatásra szükség van ahhoz, hogy fenntarthatóak legyenek az intézeteknek a legfontosabb tevékenységeit; a társadalmi érdeklődés azonban habár haszna származik ezekből a tevékenységekből – sajnos meglehetősen alacsony. Ausztriában a Probációs Szolgálat 60 intézetből áll, melyben hozzávetőleg 1100 al-

kalmazott dolgozik (polgári alkalmazottak, adminisztratív személyzet, főállású probációs tisztek, részmunkaidős probációs tisztek és önkéntesek).

A probációs szolgálat az utógondozást is magában foglalja.

A probációs szolgálatért felelős állami intézmény a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium, mely a probációs szolgálat ellátását a Probációs Szolgálat és Társadalmi Munka Szervezetnek (Verein für Bewährungshilfe und Soziale Arbeit = VBSA) adta át. Az Igazságügyi Minisztérium, a VBSA és a területen dolgozók háromszögét a komplex munkamegosztás jellemzi. A VBSA vezetése és az Igazságügyi Minisztérium képviselői megtárgyalják a különböző területek átfogó költségvetését és megegyeznek az ellenőrzési eljárásban is. A költségvetés tükrözi a bűnügyi politika új trendjeit és fejlődését a probációs munkával kapcsolatban éppúgy mint a volt elítéltek utógondozása területén kidolgozott új projekteket.

A probációs szolgálat privatizációja révén, mely egy „általános egyezményben” (Generalvertrag) lesz lefektetve, nagyobb hatalmat és felelősséget kap majd a VBSA (strukturális autonómiát). Magát a Szervezetet is átalakítják majd egy új szervezetfejlesztési programnak megfelelően (Organisationsentwicklungsprojekt). Ennek a programnak a fő célja a Szervezet decentralizációja és területi átszervezése.

A Szervezetnek az a véleménye, hogy az emberek büntetése, elszigetelése és kirekesztése már nem hatásos stratégiák a társadalmi konfliktusok kezelésének. A Szervezetnek az a célja, hogy támogassa ügyfeleinek önszervező stratégiáit annak érdekében, hogy párbeszédet kezdeményezzen a társadalom különböző csoportjai és ügyfelei között és megkönnyítse a közvélemény megértését a bűnözéssel szemben.

A Szervezet gyakorlati tevékenységi köre a konfliktusok bíróságon kívüli rendezésétől az elkövetőknek a társadalmi munkások által történő segítségig terjed, amit preventív intézkedésnek kell tekinteni a bűnözési ráta csökkentésében azáltal, hogy bevonják ügyfeleiket és az áldozatok társadalmi kompetenciáját.

Egy másik politikai cél az, hogy harcoljanak a társadalmon kívül élőkkel szemben megnyilvánu-

ló előítéletek ellen és megmutassák a marginalizáció, a társadalom peremére kerülés okait és következményeit. Ehhez erős ráhatásra van szükség a tágabb értelemben vett szociális politikára tartományi, kerületi és közösségi szinten egyaránt, valamint kritikái hozzáállásra a bűnügy politikával és a büntető szankciókkal szemben.

A Szervezet elkötelezett híve a büntetés és börtön nélküli társadalom koncepciójának. E cél eléréséhez a büntetés-végrehajtási rendszer számos reformjára van szükség, miközben a hangsúlyt a konfliktusok megoldására, a konfliktusokba való beavatkozásra kell helyezni.

A társadalmon belüli konfliktusokat ezért a polgári törvények eszközeire hagyatkozva kell rendezni mégpedig tekintettel arra, hogy a választott intézkedés arányos és megfelelő legyen az elkövetett bűncselekményhez mérten. A Szervezet hosszú távú terve, hogy elérje és növelje a börtönben lévő emberek életkörülményeinek hasonlóvá tételét a szabadon élők életkörülményeihez, különös tekintettel a foglalkoztatásra, a bérezésre, a társadalmi biztonságra, a tájékoztatásra, és az oktatásra, a politikai tevékenységekben való részvételre, a szabad mozgásra és a társadalmi kapcsolattartásra.

A büntetés-végrehajtási törvény és a büntetés-végrehajtás reformja mellett a szervezet célja a büntetést helyettesítő alternatívák kidolgozása és a társadalmi támogatás elnyerése az új modellekhez.

A bűnügyi politikával az egész társadalomnak foglalkoznia kellene nemcsak néhány szakembernek. Ezzel összefüggésben a Szervezet az olyan reformok szószólója kíván lenni, melyet az érdeklődő laikusok éppúgy támogatnak, mint az erősen elkötelezett szakmabeliek.

A társadalom minden rétegének mobilizálásával lehetőségessé válik a probációs munka helyzetének erősítése az igazságügyi adminisztráción belül.

Bár a probációra bocsátást a bíróság rendeli el, a Szervezet elutasítja azt a koncepciót, hogy a probáció büntetés, vagy kényszerítő eszköz volna. Ellenkezőleg a probációs rendszernek azt kell lehetővé tennie, hogy a bűnelkövető fokozatosan alakítsa ki saját önállóságát és felelősségérzetét. Ezenkívül az elkövetők szabadon visszautasíthatják a probációt anélkül, hogy valamiféle előítélet lenne a következménye. Másrészt, olyan helyzetben kell lenniük, hogy szabadon eldönthessék, hogy igénybe akarják-e venni a Szervezet szolgál-

tatását. A fiatalkori bűnözést úgy tekintették eddig, mint az elnyomott, kiszolgáltatott helyzetből fakadó fejlődési folyamat eredményét, ami mindazonáltal átalakítható, újraértelmezhető. Ez azonban csak személyes kapcsolatok révén létrehozott támogató körülmények között lehetséges, amit azonban ki kell alakítani. A múlt tapasztalatai megerősítették, hogy ez az elmélet még mindig helyes.

A hagyományoknak megfelelően, a személyes kapcsolatok kialakításának a képességét a kielégítő emberi lét lényeges elemének tartják. A probációs munka alapja ezért a probációs tiszt és ügyfele közötti személyes kapcsolat kialakítása és fejlesztése.

Amikor „Probációs Szolgálatról” beszélünk Ausztriában, különbséget kell tennünk a következők között:

1. A Probációs Szolgálat, mint jogi eszköz, mely az olyan személyek társadalomba történő visszailleszkedését célozza, akik megsértették a törvényt (Ne büntess, segíts!), vagy börtönbüntetést kaptak és töltöttek le.

2. A Probációs Szolgálat, mint intézmény az igazságszolgáltatás rendszerén belül.

3. A Probációs Szolgálat, mint a társadalmi munka egy módszere, vagyis az a támogatás, melyet egy probációs tiszt nyújt egy bűnelkövetőnek egy a bíróság által megállapított időtartam alatt.

A probációs szolgálatnak egy magántulajdonban lévő szervezet által történő működtetése sikeresnek bizonyult. Úgy tűnik ez az egyetlen olyan szervezeti felépítés, mely lehetővé teszi a változó elképzelésekre és igényekre történő gyors reagálást a bűnügyi politika és a társadalmi munka területén. Minthogy a Szervezet abban érdekelt, hogy nyilvános szolgáltatást nyújtson, ezért nagy gondot fordít arra, hogy mindig újra és újra meghatározza és újra értelmezze a feladatát. A Szervezet úgy érzi, hogy helyzetét az a tény szilárdítja meg, hogy nemcsak állami, hanem magán-erős támogatást is élvez. A Szervezet elkötelezte magát a magas színvonalú társadalmi munka és a nem hivatalosoknak a bűnelkövetőkkel való munkába történő bevonása mellett. A különböző szakmai és különböző társadalmi háttérrel rendelkező csoportokból választott önkéntesek bevonásával lehetővé vált az ügyfelek iránti társadalmi távolságtartás csökkentése.

A Szervezet ragaszkodik ahhoz, hogy a teljes mértékben szakmabeli probációs tisztek és önkéntes segítők egyenrangúak legyenek ebben a munkában és kiegészítsék egymást.

A Szervezet elismeri a demokratikus, együttműködő vezetés és az átlátható döntéshozatal elvét. A kis, decentralizált egységekben történő szervezeti felépítés lényeges eleme a Szervezet tevékenységének.

A Probációs Szolgálat 6 szállót üzemeltet Bécsben, Innsbruckban, Linzben és Salzburgban, összesen 120 ágy egyedülállóknak számára és 10 apartmant azoknak, akik közösen akarnak lakást bérelni.

Ezeket a szálláshelyeket kívül, melyeket a probációs szolgálat tart fenn, meglehetősen szép számmal állnak rendelkezésre olyan helyek is, melyek más, a szociális területen aktív magáncégekkel kötött szerződések alapján elérhetők.

Például az „Ausztriai fiatal Munkások Mozgalma” több mint 30 személynek biztosít szállást Bécsben és Alsó-Ausztriában.

Hasonlóképpen a DOWAS (der Ort für Wohnungs- und Arbeitssuchende) számos helyet kínál Bregenzben, valamint az AWOL (Arbeiten, Wohnen, Leben) 15 helyet tart fenn ilyen célra Klagenfurtban.

További szervezetek, akik szállást kínálnak a börtönből szabadultaknak például a „Konzultációs és Kommunikációs Központ” Kremsben, az „EMMAUS” Közösség St. Pöltenben és (szintén St. Pöltenben) az „Élni St. Pöltenben” nevű társaság.

Az osztrák Büntetés-végrehajtási Parancsnokság azon igyekszik, hogy szorosan együttműködjön ezekkel a szervezetekkel és ügynökségekkel, akik abban támogatják a szabadon bocsátott elítélteket, hogy újra megszervezzék az életüket a társadalomban.

Ezzel összefüggésben a fentebb említet ügynökségek és szervezetek képviselőit hozzásegítik ahhoz, hogy időről időre találkozhassanak az elítéltekkel az úgynevezett szabadulás-előkészítés folyamata során.

Ezt azért teszik, hogy megteremtsék számukra a lehetőséget, hogy a lehető legjobb módon járuljanak hozzá a szabadulás előkészítéséhez és az elítéltek utógondozási programjához.

Az osztrák Börtön Parancsnokság tudatában van annak, milyen fontos szerepet játszanak ezek a társadalmi szervezetek abban az átmeneti szakaszban amikor az elítéltek a börtönéletből kikerülnek a szabad életbe. Köztudott, hogy a bűnisméltések egyik kiváltó okát azok a nehézségek jelentik, amelyekkel az elítéltek a normális, szabad életbe való visszailleszkedés során találkozhatnak. Ezért is olyan rendkívül fontos a jól működő utógondozó program, mely megakadályozza, hogy az, elítéltek visszatérjenek régi bűnöző szokásaikhoz.

A Humanitás Bűnmegelőzési és Társadalmi Beilleszkedést Segítő Társaság jóvoltából közöljük

Simon András

Ne szállj szembe a gonosszal

Ha saját karrieredről lemondva egész életedet nemes célok megvalósítására fordítod is, ha igyekszel is kivonni magad a középpontból és szerényen már-már visszahúzódva élni, és legyen bár legfőképp törekvésed, hogy talentumaidat látva az emberek ne téged, hanem az Istent dicsérjék és Benne növekedjenek, mégis számolnod kell azzal, hogy sokan akadnak majd – és nem is csak idegenek táborából, hanem éppen „keresztény testvéreid” közül –, akik kétségbe vonják őszinteségedet.

Azt állítják, sőt terjesztik majd rólad, hogy a „szép” látszat ellenére” csupán karrierista vagy, hogy művészetedben – amelynek minősége amúgy is megkérdőjelezhető – nem a hit, hanem a pénzszerezés dominál. Bizonyítékul azt vetik majd elled, hogy talentumaidat aprópénzre váltva nem ingyen vagy önköltségi áron osztogatod szét a képeidet, hanem *arat szabsz* az Istentől ingyen kapott ajándékoknak.

Ebből már logikusan következik, hogy amikor pénzt kérsz vagy fogadsz el alkotásaidért, akkor voltaképpen testvéreid hitén élőködsz, hogy a művészet a kenyérkereső munkád – s ebből kell a családodat is eltartanod, ez számukra elhanyagolható apróság.

Lesznek irigyeid, akik sosem merik nyíltan beismerni, hogy milyen méltatlannak tartják, hogy te náluk sokkal „látványosabb” talentumokat kaptál. És mivel nem tudják maguknak megbocsátani ezt a jó keresztényhez méltatlan érzést, először magukra haragszanak meg. Lassan érezni kezdik azonban, hogy ez az önmaguk elleni harag hosszútávon elviselhetetlen. Azért, hogy könnyítsenek magukon, negatív érzelmeik méregfullánkját saját lelkiismeretükről feléd irányítják, s anélkül, hogy ez tudatosulna bennük – mint valami pusztába üldözött bűnbakban –, most már benne utálják tovább saját irigységüket. Pedig lehet, hogy egy egyszerű félreértésről van szó, hiszen a látszat sokszor többféleképpen is értelmezhető. Rajtunk áll, hogy jó vagy rosszindulattal közeledünk hozzá.

Jóllehet tudjuk, hogy Isten nem apostoli tevékenységünk, vagy szolgáló szeretetünk *látható* eredményei alapján ítél meg minket, hanem szívünk szándékai szerint, mégis milyen nehéz belátnunk, hogy erre mi emberek a megvalósult tettek alapján nem tudunk pontosan visszakövetkeztetni.

Jézus meghal a kereszten

1

Minden áldozatban „test adatik és vér öntetik”. Jézus halála a kereszten áldozat. Az utolsó vacsorán előre megmondta tanítványainak, hogy teste és vére az újszövetség örök áldozata lesz. Meghagyta nekik, hogy áldozatát a kenyér és a bor színe alatt emlékeztére újítsák meg az idők végéig: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

A mennyei Atya a Szentlélek által a szentséges Szűz szeplőtelen méhében Jézusnak testet formált, hogy testében áldozat legyen, mert az ószövetségi áldozatok és adományok nem tudták megadni se megszentelésünket, se bűneink bocsánatát. A törvényben pedig az áll, hogy „mindent vérrel kell megtisztítani és vérontás nélkül nincs bűnbocsánat.” (Zsid 9, 21)

Szent Pál mondja a zsidóknak írt levelében, hogy az ószövetségi áldozatoknak megvolt „a maguk rendje” (Zsid 9, 1). Jézus keresztáldozatának is „saját rendjének” kellett lennie. Bár a Szentlélek Jézus áldozata fölött lebegett, annak lefolyásába látványosan nem avatkozott be. Pogány törvények és pogány emberek vitték végbe Jézus keresztáldozatát.

Mint az ószövetségi áldozatok bemutatásához kellett hely – tábor vagy szent sátor – és kellett oltár is, ugyanígy Jézus keresztáldozatához is kellett hely és oltár.

A hely a városon kívül volt. Héberül Golgotának hívták, ami a mi nyelvünkön „Koponya helyet” jelent. Valószínűleg a hely „kopasz koponyához” hasonló, kopár, kietlen sziklás domb volt, amelyet a nép „Koponya-helynek” nevezett el: Szent Márk evangéliumában azonban a helyet „Koponyák-helyének” hívják, ami azt a gondolatot kelti, hogy a megfeszítettek koponyái szanaszét heverték a kietlen hegyen, mert a megfeszítettek nem voltak méltók a temetésre. A keresztények között elterjedt, hogy Jézus keresztje tövében voltak ilyen koponyák és azokra hullott Jézus drága vére. Golgota a keresztények legszentebb, legdrágább helye, de ennek ellenére sem tudjuk, hol is lehetett pontosan, mert eltűnt előlünk a sok viszontagság között, amelyen Jeruzsálem átesett kétezer év alatt.

Mikor Jézus meghalt, a Golgota tele volt kereszttekkel, de azok közül csak Jézus keresztje volt oltár. Oltár, emelvény, amelyre az áldozatot rátették, azon megölték és felajánlották Istennek. A kereszt szokatlan „emelvény” volt. Két faragatlan, durva gerendából állott, melyek közül az egyik hosszabb, a másik rö-

videbb volt. A hosszabb gerenda a földbe volt állítva, ezeket újból és újból használták és rajtuk száradt a megfeszítettek vére. A felállított gerenda égre meredő vége alatt be volt vésve, hogy a rövidebb gerendát abba lehessen beilleszteni és kötelekkel erősen hozzákötözni. A felállított gerenda tetejére táblát szegeztek, melyen állított gerenda tetejére táblát szegeztek, melyen írva volt a megfeszített neve és bűne.

Az egész keresztet soha nem vitték az elítéltek. Csak a rövidebb gerendát, amit, mint a marhára az igát, az elítélt nyakára tettek és felső karjára kötözték. Így vitte Jézus is a Golgotára, miközben, mint megölésre szánt állatot, kötélen vezették. A megfeszítés helyére megérkezett elítéltet megfosztották ruhájától. Lemeztelenítés volt Jézus „áldozata rendjének” első aktusa. Ez azt jelentette, hogy a társadalomból kitagadták, semmi emberi joga nem volt, és azt tehettek vele, amit akartak. Az egyetlen „humánus” tett, amit az elítélttel tettek az volt, hogy kábító italt kínáltak neki. A kábító ital tompította szenvedését, de nem ez volt a valódi célja, hanem hogy az elbódított elítéltet könnyebben tudják „kezelni” megfeszítés közben. Jézus nem fogadta el az italt, mert öntudattal akart szenvedni.

Jézus áldozata rendjének második aktusa a megfeszítés volt. A csupasz földre, mely köves és sziklás volt, erőszakosan a mezítelen hátára fektették. A kereszt rövidebb gerendáját, melyet Cirenei Simon segített neki a Golgotára vinni, a vállá alá tették. Arccal a nap felé fordították. Majd két karját a goromba katonák minden erejükkel szétfeszítették és két kezét a gerendához szegezték, majd kötelekkel a fához is kötözték.

Jézus áldozata rendjének harmadik aktusa a felemeltetés. A római katonák a gerendát Jézus testével felemelték, a felállított gerendára illesztették és ahhoz hozzákötözték. Ezalatt Jézus teste a levegőben függött. A katonák az álló gerenda tetejére szegezték a táblát Pilátus írásával: „Názáreti Jézus, a zsidók királya”. Jézus hátával függött a kereszten. A katonák Jézus derekát az álló gerendához kötözték és két lábát hozzá szegezték. A két latorral ugyanazt tették, mint Jézussal.

Jézusnak nem volt „saját” keresztje. Nem volt lehetősége, hogy keresztjét kiválassza magának. Kereszt mindenkinek adatik. A műveletlen, goromba katonák döntötték el, melyik felállított gerendára függeszték.

Azon a kereszten már sok megfeszített ember halt meg és vérük rászáradt a gerendára.

Amikor Jézust látták „felemelve” a kereszten, a főpapok, a vének, az írástudók, a farizeusok és a félrevezetett nép győzelmi rivalgásba kezdett. Gúnyosan kiabálták feléje: „Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!”

Jézus nem szállt le a keresztről. Három órát szenvedett. Ez volt legnagyobb ideje, ez volt a legnagyobb órája. Megdicsőítette az Atyát és megváltotta testvéreit. Legyőzte a halált és a bűnt. Szent János evangéliumából úgy látszik, Jézus szomjúságban halt meg. Tudta, hogy minden beteljesedett. De hogy egészen beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjúhozom!” Volt ott egy ecettel telt edény. Belemerítettek egy szivacsot, nádszálra tették és a szájához emelték. Jézus megkóstolta az ecetet és így szólt: „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte lelkét. (Jn 19, 28-30) Szent Lukács azt mondja, Jézus halála pillanatában „az Atya kezébe ajánlotta a lelkét” (Lk 23, 45). Gyűlöletből követelték Jézus ellenségei a katonáktól, hogy törjék meg Jézus lábszárát. Kérésüket a katonák nem teljesítették, de az egyik katona közömbösen lándzsáját Jézus oldalába döfte. A sebből vér és víz folyt. Szent János látta, amit a katona tett, és azt mondta, Jézus oldalsebe Zakariás próféta jövendölése szerint történt. „Arra emelik majd tekintetüket, akit átszúrtak.” (Zak 12, 10) És amint az ószövetségi húsvéti bárányban, az újszövetségi Bárányban, Jézusban sem törték össze a csontokat. És a keresztyéneknek küldött első levelében Szent János azt írja, az Atya megszületett Fia megváltó halála mellett tanúskodik vérrel, vízzel és a Lélekkel (1Jn 5, 5-9). Az Atya tanúságának tartalma az, írja Szent János levelében, hogy „az Isten örök életet adott nekünk, s ez az örök élet az Ő Fiában van, Aki magáénak mondhatja Fiát (a megfeszített Jézust), annak van élete, aki nem mondhatja magáénak Fiát (a megfeszített Jézust), annak nincs élete.” (1Jn 5, 10-12)

Az a három óra, melyet Jézus a kereszten megfeszítve szenvedett, megtestesült életének csúcsa volt. Bár a kereszten fájdalom, abszolút nyomor és elhagyatottság rejtette istenségét, mégis nyilvánvalóvá tette annak a három órának minden perce. Ezzel a három órával bizonyította, hogy élete és „életének kenye” az Atya akaratának maradéktalan teljesítése volt. A megfeszített, megalázott, kigúnyolt Jézus valóban isteni: szavában, gondolkodásában, viselkedésében egyaránt. Szörnyű szenvedésének közepette csak a megtestesült Isten lehetett ilyen szeretetteljes, ilyen öntudatos, ilyen méltóságteljes. A keresztről Jézus a

leggyengédebb és a legszebb fiúi szeretettel nézett legdrágább édesanyjára, a keresztről a legtisztább baráti szeretettel nézett le tanítványára, Jánosra és gondoskodott mindkettőről.

A keresztyének kezdettől fogva tudták, hogy szeretet univerzális volt a keresztről való letekintésben és a keresztről hangzó szavaiban. Azt akarta, hogy Szűz anyja minden ember égi édesanyja legyen és Szent János személyében minden embert Szűz anyja gyermekének akart (Jn 19, 25-27).

Látta a keresztről a nyugtalan, hullámozó, tajtékoz tömeget. Úgy nézett rájuk, mint egykor nézett a köréje sereglett éhes, fáradt emberekre és megesett rajtuk a szíve. Tudta, hogy akik a kereszthez körül mozognak, tudatlan, félrevezetett emberek, akik nagyon kerestek valamit, de sötétségben tapogatóztak. Jézus nem vádolta őket. Nem okolta őket azért, ami történt. Megesett a szíve rajtuk és jóságában megbocsátást és irgalmat kért számukra az Atyától: „Atyám, bocsáss meg nekik, hiszen nem tudják, mit tesznek” (Lk 23, 34).

A Megváltó szeretete itt is univerzális. Irgalmat, megbocsátást kér a nép vezetőire – a főpapokra, a vénekre, az írástudókra, a farizeusokra – hiszen azok is tudatlanok voltak és bűneikben tették, amit tettek. „Ha felismerték volna, nem feszítették volna keresztre” a dicsőség Urát. Így érvényes az Írás szava: szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív fel nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik” – írta Szent Pál a korintusiaknak. „De nekünk, akik hiszünk, az Isten feltárta azt a Lélek által.” (1Kor 2, 9-10).

A lator, aki a Jézus jobbán álló kereszten kínlódott, csak a Lélek által ismerhette fel, hogy Jézus a dicsőség Ura. A lator olyan volt, mint egy elveszett bárány, mely béget Jó Pásztora után, hogy mentse meg. Nevén szólította Jézust és könyörgött, hogy emlékezzen meg róla, amikor országában lesz. Ezt az elveszett báránnyt Jó Pásztora életének utolsó órájában találta meg. Mind a kettő, a Jó Pásztor is és az elveszett bárány is ugyanabban a nyomorúságban volt. Jézus is és a lator is keresztre volt feszítve. De nyomorúságuk ellenére is mindkettőjük szívében öröm volt. „Bizony, bizony mondom neked – mondta Jézus a latornak – még ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23, 39-43). A Golgotán két véres kereszten nagy öröm volt, és az égből az angyalok örvendeztek, mert a lator volt az első azok között, akiket Jézus kereszthalálával üdvözít az idők végéig. Az üdvözültek mind csodálkoznak és örvendeznek a jobb lator történetén, és Jézust áldják, mint a dicsőség Urát.

Szent Máté és Szent Márk azt mondják evangéliumaikban, hogy a kilencedik óra lehetett, amikor Jézus hangosan idézte a huszonkettedik zsoltár kezdő sorát: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” Ecetrel érintették az ajkát, felsikoltott és meghalt.

Ezek a szavak jelezték Jézus legnagyobb testi szenvedését és legmélyebb lelki fájalmát. Valójában, amikor ezeket a szavakat a kereszten mondta, akkor hagyta el az Atya! Ebben a pillanatban vette magára bűneink minden súlyát, minden sötétségét, minden nyomorúságát. Ez volt a pillanat, amikor „bűn lett értünk”, amikor mint Szent Pál mondja, „átkozott lett értünk”. Ez a pillanat volt üdvösségünk drámájának a „főnséges nyitánya”. Ez volt a pillanat, amikor megvalósult időben az Atya örök terve: Szent Fiát értünk adta és őt értünk elhagyta! Szent Pál írja a galatáknak: „Így szállt a Lélek Jézus Krisztus által a pogányokra, hogy hitben elnyerjük a Lélek ígérését” (Gal 3, 14).

Minden, ami vagyunk és minden, amink van, ebben a pillanatban kezdődött. A doketizmus eretnekségének még a futó gondolata se kísértsen bennünket, hogy azt mondjuk, csak látszat, hogy az Atya elhagyta Jézust. A valóság az, hogy az Atya a kereszten valóban elhagyta! És a másik eretnekségnek, az arianizmus se kísértsen, hogy azt mondjuk, Jézusban valami bűn lehetett, mert a kereszten panaszkodott. Nem panaszkodott, hanem a keresztről hirdette a zsoltár jóvendülésének beteljesedését. Mindig bizonyossággal higgyük és valljuk, hogy a keresztfán függő Jézus valóságos Isten, a megtestesült Ige, a Szentháromság második személye, az Isten Szent Fia, a Dicsőség Ura, a mennyország Királya. Ugyanakkora bizonyossággal higgyük és valljuk azt is, hogy a kereszten haldokló Jézus valóságos ember, aki úgy szenved, mint mi, halálában olyan, mint mi. A pogány százados, akinek az volt a feladata, hogy Jézus megfeszítését vezesse és felügyelje, látta és megfigyelte Jézus szenvedését és halálát a kereszten. Kétségtelenül őt is a Lélek vezette, hogy felkiáltson: Aki így szenved és így hal meg a kereszten, az „valóban Isten Fia”! (Mk 15, 39)

2

A gonosz szőlőművesek példabeszéde (Lk 20, 9-17) közvetlenül Jézus szenvedésére és halálára vonatkozik. Ezt a parabolát a templomban mondta a népnek néhány nappal szenvedése előtt. Jézus kimondottan a népnek beszélt, de „odamentek a főpapok, az írástudók és a nép vénei is”. Valószínűleg néhány farizeus is

odament. Ezek a ravasz emberek már régóta figyelték Jézust és keresték az alkalmat, hogy letartóztassák.

A parabolával Jézus röviden összefoglalta az üdvösség történetét és jelezte vele az üdvtörténet utolsó szakaszát. Azt mondta Jézus, hogy Izrael olyan, mint egy szép szőlőkert, melyet az Atya különös gonddal és szeretettel ültetett magának. A szőlőkerttől sok szépet és jót remélt. A kertet bérbe adta a szőlőműveseknek és a gondozását rájuk bízta. Az Atya bízott a szőlőművesekben. Az egyetlen feltétele az volt, hogy a szőlőkert terméséből adják meg neki a kijáró részt. A szőlőművesek Izrael vallási és polgári vezetői voltak. Sajnos, felelőtlen, megbízhatatlan emberek voltak, akik a szőlőkert terméséből nem adták meg az Atyának kijáró részt.

Mikor az Atya látta, hogy mit tesznek a szőlőművesek a szőlőkertjével, szolgálait küldte hozzájuk, hogy lássák milyen állapotban van a szőlőkert, figyelmeztetés a szőlőműveseket bűneikre és követeljék meg tőlük az Atyának kijáró részt. A szolgák, akiket az Atya küldött Izraelbe, a próféták voltak. A szőlőművesek gyűlölték őket. A próféták azt is megmondták a szőlőműveseknek és a népnek is, hogy az Atya szándékában áll, hogy alkalmas időben megszületett szeretett Fiát küldje a szőlőkertbe. Ezt a szőlőművesek nem hitték el. A szolgákat bántalmazták, megverték, sőt némelyeket meg is öltek.

Erre az Atya megszületett, szeretett Fiát küldte a szőlőkertbe, hogy a szőlőműveseket megtérítse, a szőlőkertet megmentsen és az Atyának dicsősége legyen a szőlőkertben, amelyet ültetett. A Fiú tekintéllyel tanított, csodákat művelt, szíve tele volt szeretettel. Az Atya akaratát mindenkor, mindenben teljesítette és azt akarta, hogy az Atya akarata legyen „amint a mennyben, úgy a földön is.” Nyíltan megmondta a szőlőműveseknek és mindenkinek a szőlőkertben, hogy ő az Isten Fia. Megmondta nekik azt is, hogy az Atya új szőlőkertet ültet magának, mely örökre megmarad és azt a kertet neki adja. Erre a gonosz szőlőművesek végtelenül megharagudtak. Elhatározták, hogy sokkal jobban elbánnak a Fiúval, mint tették azt az Atya szolgálival. Kidobják a szőlőkertből és megölik.

Mire Jézus befejezte a parabolát, a főpapok, a vének, az írástudók és a farizeusok mind megértették, hogy Jézus róluk beszélt. Nyomban el akarták fogni, hogy elintézzék, de féltek a néptől. Néhány nap kellett nekik, hogy félrevezessék és felizgassák az embereket. Húsvét előtt, az előkészület nagy napján a nép már Isten káromlójának, a templom lerombolójának és Izra-

el ellenségének kiáltotta ki Jézust és követelte a keresztre feszítést. Így is lett.

3

Szent Pál a zsidókhöz írt levelében részletesen beszél Jézus főpapságáról és azt mondja, hogy az Atya szenvedésével és halálával rendelte Jézust az újszövetség örök és egyetlen főpapjává. Mivel Jézus magára vette emberségünket, megérti a mi gyengeségeinket. „Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatalolt az egeken, Jézus az Isten Fia, legyünk állhatatosak a hitvallásban. Főpapunk ugyanis nem olyan hogy ne tudjon együtt érezni gyengeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt. Járuljunk hát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk.

Földi életében hangosan kiáltozva, könnyek között imádkozott s könyörgött ahhoz, Aki meg tudta menteni a haláltól és hódolatáért meghallgatásra talált. Annak ellenére, hogy Ő volt a Fiú, a szenvedésekből engedelmeséget tanult. Műve befejeztével pedig örök üdvösséget szerzett azoknak, akik engedelmeskednek neki, mert Isten tette főpappá, Melkizedek rendje szerint.” (Zsid 6, 1-9)

Kedves Olvasó!

Bizonyára sokan nem idejénvalónak gondolják a fenti, a Jézus Krisztus szenvedéstörténetének szinte a csúcát elemző tanulmány közlését, így karácsony táján. Mégis, tudatosan, megfontoltan tettem, mert meggyőződésem szerint ez időben is ideillik. Jézus születése azért vált oly kiemelkedővé, oly magasztossá, oly örömtelivé számunkra, mert mi már földi életének kezdetén látjuk, ismerjük a földi élete végét is. Jézus életének a csúcspontja, Jézus földi életének az értelme, a beteljesülése, a mindannyiunk öröme, a halála. Szünetése és halála aranyozza be a születésének csodáját is...

A főszerkesztő

Simon András

A szeretet szabadsága

Ha meg akarsz tapasztalni a szeretet szabadságát, akkor folyamatosan – mindig megújuló alázattal – vond ki magad a középpontból, ahová saját önbecsülésed, vagy mások őszinte tisztelete állít.

Csak akkor leszel szabad, ha nem engeded, hogy megmerevedjen másokban a rólad kialakult kép, s ha ezt a képet magadban sem hagyod soha megmerevedni.

Abban a pillanatban, ahogy elkezded a rólad alkotott képhez idomulni, elveszted szabadságodat a szeretet fejlődésében.

Egészen addig, amíg fontosnak tartod, hogy az emberek mit gondolnak rólad, amíg tekintetüket vizslatva azt firtatod magadban, hogy vajon helyesen cselekedtél-e vagy sem, megkötözött vagy.

Mert a szeretet szabadságában elsősorban Istenhez tartozol. S a Hozzá tartozás öröméhez, a tiszta lelkiismerethez képest nem mérhető az a törekeny elégedettség, amit az emberek helyeslő bólogatása jelenthet.

Felnőtté kell válnod a hitben. A hagyományokat és a tanításokat gondolkodás és belső tusa nélkül elfogadó problémamentes „átlag-keresztényből” önálló személyiséggé kell kristályosodnod. Olyan egyéniséggé, aki konfliktusok árán is tudatosan vállalja, hogy Krisztussal belülről táplálkozó élete esetenként szétfeszíti az elődök által örökül hagyott hagyományok kereteit. Ez természetesen egyesekből ellenszenvet, sőt megbotránkozást is kiválthat. És ha szorítása már-már fájdalmas is, azért ne eresz el az Anyaszentegyház megkérgező kezét. Csak a gyermekek tarthatják meg fiatalnak az anyjukat. Ne vond ki magad a Szentlélek áramából; bármilyen áldozatnál többet ér az irgalom.

Legyen béke a szívedben

Ne kérd magadon számon a szeretet külső, mindenki számára érzékelhető jeleit, a mosolyt, a felszabadult örömet, a könnyedséget, a ragyogó tekintetet.

Ne a külső jelek – jelenlegi – hiányából következtesd a saját bensődre, hanem egyszerűen csak légy jó mindenkivel, úgy, ahogy tudsz, úgy, ahogy belőled természetesen fakad. Az öröm és a mosoly olaja később megadatik. De ezek nem feltételei annak, hogy Isten kezében már most is a szeretet eszköze legyél.

dr. Végh József

Anyaság-gyilkosok

Megnövekedett rizikót vállal magára az, aki manapság bekapcsolódik az üzleti életbe. Véletlenül is, jóhiszeműen is, magától is belekeveredhet olyan ügyletekbe, amelyekből nem tud tisztán kijönni. Ha még nagyobb pechje van, akkor szándékosan keverik bele, hogy aztán meg baj esetén „ráverhessék a balhét”. Az sajnos mindig csak későn, csak utólag derülhet ki, hogy a kedvezőnek látszó fizetést már eleve a csőbehúzás szándékával ajánlották fel, és pusztán porhintő hízelt volt, amikor szakértelmét és a megbízhatóságát dicsérték az egekig indoklásul. Akinek csak egy kis önbizalma is van, örül, hogy felismerték az értékeit, és hogy végre rá is rámosolygott végre a szerencse. Ha meg az ember történetesen még egy gyereket egyedül nevelő édesanyja is, és kiskamasz fiának mindent szeretne megadni, amit egy teljes családban megkapna, olyan boldogan és annyira gyanútlanul sétál be a csapdába, hogy gyanútlanlansága okán még azután is ártatlansága előbb-utóbbi kiderülésében reménykedik, miután már le is töltötte börtönbüntetését. Csakhogy közben a lelki megrázkódtatások, kétségbeesések, önmarcangolások testi betegségekbe, romlásokba fordultak, és az igazáért való küzdelemhez a pénzen kívül most már a szükséges erő is hiányzik, sőt, még ami megmaradt, az is csak folyik, folyik elfelé. Ugyanis aki éltette, a mostmár nagykamasz, nevelő szülőknél él, akik sokkal többet tudnak neki biztosítani, mint betegeskedő édesanyja biztosíthatna abból, amit magától megvonva össze tudott zsugorgatni rabkeresményéből a börtönben, és amit várhatóan vasakarattal, de megroppant egészséggel a mai munka nélküli világban a szabad életben elő fog tudni teremteni. Új családjában beleszokott már egy olyan életmódba, ahonnan nem vonzó az a „Magad uram, ha szolgád nincsen!” elvű kétkezi munkával fenntartott, komfort nélküli tanyasi önállóság, amiben édesanyja mellett része lenne. Még akkor se vonzó, ha valójában csak vendégként és csak

néha kellene egy kis erőt belemosolyogni abba a kicsi házba, egyébként pedig anyja nagy büszkeségére valamely egyetemi kollégium minden gondtalan kényelmét élvezhetné. És új családjától magáévá tett már egy olyan értékrendet is, amely szerint „az a bűnöző” anyja nem is érdemelne meg tőle a rámosolygást. Küldött hát egy nyilatkozatot a gyámhatóságnak, hogy anyját látnia se kelljen többé.

A szomorú, tehetetlen kétségbeesésbe zuhant szerencsétlen asszony láttán kérdésre kérdések tolnak elő.

Ki a felelős azért, hogy egy megbotlott embernek pár évnyi szabadságvesztéssel kiegyenlíthetőnek ítélt vétkéért „ráadásul” élete értelmével, legnagyobb kincsével is fizetnie kell? Ki felel azért, hogy nem volt, aki sajátos helyzete ismeretében odafigyelt volna a gyerek nevelésére, hogy azt is megtanulja: a törvénytisztelő ember nemcsak a társadalom képlékeny, tökéletlen és ingatag tövényeit tartja be, hanem a természet állandó, tökéletes és örök törvényeit sem tiporja közben lábbal.

Ki felel, hogy olyan előítéletes és önző emberekre bízták elvett gyermekét, akik visszaélve kiszolgáltatott helyzetével, elfordították tőle? Hisz előítélet, ha jó-anyaságát is kétségbe vonják gazdasági botlásáért, és önzés, ha a gondjaikra bízott gyerek szeretetét kisajátítják!

Vajon lesz-e, aki még időben megóvja a gyereket a kései lelkipurdalástól, amikor rádöbben, mennyivel nagyobb az ő bűne, hogy megtagadta az édesanyját, mint az édesanyjáé volt, ami miatt megtagadta.

Nem lennének többé pogányok, ha igaz keresztényekhez illően élnénk.

Aranyszájú Szt. János

Gyökössy Endre

Magnificat

(Református szószékről)

Textus: „*Akkor monda Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben. Mert reá tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapotjára; mert ímé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek Mert nagy dolgokat cselekedék velem a Hatalmas; és szent az ő neve! És az ő irgalmassága nemzetségről nemzetségre vagy azokon, akik őt félik. Hatalmas dolgot cselekedék karjának ereje által, elszéleszté az ő szívök gondolatában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat dönté le trónjaikról, és alázatosakat magasztalt fel. Éhezőket töltött be javakkal és gazdagokat küldött el üresen.* „ (Lk 1,46-53)

Különös, hogy a Magnificatot, Szűz Mária énekét textusnak, alapigének a nagy muzsikusok vették fel gyakrabban, mint igehirdető lelképásztoraink. Lasso, Palestrina, Schütz, Bach – ha csak a legnagyobbakat említem – írták a zeneirodalom legszebb dallamait a Magnificat szövegéhez, amit valóban inkább csak elmuzsikálni lehet. Igazuk van a nagy zeneszerzőknek.

Négy gondolatot, „tételt” emelek ki belőle; Szűz Mária, szíve alatt Jézussal, valami különös ótestamentumi zamatú éneket énekel, amiben mégis benne van mindaz, amit a megszületendő Jézus Krisztusban kap majd a világ.

1. „*Magasztalja az én Lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben.*”

A Mária-énekekkel kezdődik először a világon az igazi Istenben való öröm. Félelmetes volt Jézus születése előtt az „isten-hit”. Félték a bálványokat. Ha valaki elolvasta Passuth: *Esőisten siratja Mexikót* című könyvét, az tudja, hogy Mexikó őslakói az „istennek” száz- és százezer kitépett szívet dobtak oda az oltárra.

Kánaán földjén, ahol Jézus született, két bálvány „uralkodott”: Baál, amelynek torkába áldozatul csecsemőket dobáltak egy száj alakú nyíláson át a nagy, égő kemencébe, és Moloch, amelynek emberéleteket áldoztak. Jézus ezen a földön születik meg, abban az időben, amikor még a görögök és a latin népek is csak a mámort ismerték a maguk vallásában – az örömet nem. Gondoljunk Bacchusra, illetve Dionüszoszra vagy a különböző misztérium-vallásokra. Szűz Mária énekében zendül fel először, hogy Istent szent boldogsággal, derűvel, örömmel lehet és szabad imádni.

A Kr. u. 100 és 200 között élt és mártírhalt halt szmirnai püspöktől megkérdezték egyszer, hogyha ide vagy oda megy, miről ismeri meg a homo christianusokat a nagy üldözés idején, amikor félelme-

tes volt valakinek magát Jézus követőjének vallani, mutatni. Polycarpus azt válaszolta: A szemükben sugárzó derűről. – Jézus Krisztus első nagy ajándéka ez. Ezt éneklő Szűz Mária, pedig még csak a szíve alatt hordozza Őt.

2. Majd így folytatja: „Mert reá tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapotjára...”

Később, mikor Jézus azt mondja: „...tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű” (Mt I 1,25), a görög szöveg itt a „praisz” szót használja, és ugyanez található Platón „Állam”-ában, amikor azt írja: Az igazi vezető „praisz” legyen. – Azaz olyan alázatos, illetve erős-szelíd ember, aki bár üthetne, de nem üt; parancsolhatna, de kér; valamit megsemmisíthetne, de plántál; kihúzhatná magát, de meghajlik; kikérhetné magának, de hallgat. Ez az igazi alázat, az igazi jézusi szelídség. Ezekről mondja majd ama galileai hegyen: „Boldogok a szelídek, mert ők öröklék a földet.” (Mt 5,5) (Ha nem ők öröklék – nem lesz örökség.)

Szűz Mária, szíve alatt Jézussal, már erről énekel – aki még nem született meg, de ezt hozza a világra. Kedves szentem, Assisi Ferenc mondta egyszer a pápának: „Ahol megszületik Jézus, ott meghal a bűn. Ahol a bűn uralkodik, ott még nem él Jézus.” Megrendítő igazság van Assisi Szent Ferenc szavaiban.

3. Mit hozott Jézus? Egészen új emberszemléletet: „*Hatalmas dolgot cselekedék karjának ereje által, – éneklő Szűz Mária –, elszéleszté az ő szívök gondolatában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat dönté le trónjaikról, és alázatosakat magasztalt fel.*”

Jézus nélkül nagy az, aki fent ül és kicsi az, aki lent. Hatalmas az, aki trónon ül, szolga az, aki a trón lábánál térdel. Ezt áttételezhetjük különböző megfogalmazásokban a mai korra is. Szűz Mária éneke által kopernikusfordulat történik: azokra tekint az Isten, akik lent vannak, őket emeli fel. Akkor is, ma is és mindörökké. Erről szól ez az ének, mielőtt még Jézus Krisztus megszületett volna.

4. Végül: „*Éhezőket töltött be javakkal és gazdagokat küldött el üresen.* „ Ebben az egyetlen versben minden szociális gondolat, amit a nagy szocialisták vaskos kötetekben valaha is leírtak, már benne van.

Jézus még nem tétetett a betlehemi bölcsőbe, Édesanyja már az új életformát éneklő, amelynek meg kell vagy Jézus Krisztus követői által meg kellett volna – születnie erre a Földre. És ha nem a Krisztus-követők tették vagy teszik ezt, ez nem Jézus bűne, hanem a követőié. A miénk.

Négy gondolat Szűz Mária énekéből, a Magnificat örök üzenetéből: derű, alázat, új emberértékelés, új gazdasági rend.

Ha Isten Szentlelke megérint bennünket és Mária-lelkekkel élünk, mélyen tisztelve őt – akkor rátekinthet Isten

a mi alázatos állapotunkra is, és valami különös dolog történik, történhet: „négyes ikrek” születnek, *szülehetnek, a krisztusi derű, a krisztusi alázat, a krisztusi emberértékelés és a krisztusi gazdasági rend.* Annak az életében, annak a szemléletében, aki úgy fogadja Isten Szentlelkét, ahogy Szűz Mária fogadta – alázatos szolgálólányként és szolgálatként.

Kedves Atyánk, arra kérünk hogy dalolja szívünk és egész életünk Szűz Mária dicséretét és énekét, aminek titkát, szentségét csak a legnagyobb muzsikusok érezték meg, bezengve vele az egész Földet és az emberek szívét. Add, ne csak gyönyörködjünk benne, hanem valamit meg is értünk belőle. Azt, hogy az igazi hit mélyén derű lakik, hogy

az az erős, aki alázatos. Add, hogy Szűz Mária megtanítsa minket újraértékelni a másik embert, hogy meglássuk a legnyomorultabbban is a lehetőséget, akivé lehet, lehetne a mi szeretetünk vagy segítségünk által.

Uram, kérünk, hogy meg tudjuk érteni: ami az életünkben a mienk, az nem csak a mienk, az kölcsönközpont ajándék és azzal el kell számolnunk az embereknek de Neked, Előtted is.

Köszönjük Szűz Máriát és énekét. Köszönjük, hogy nemcsak dallama van, hanem üzenete is; kérünk, hogy ez az üzenet testet öltson a mi testünk által is szüntelen, most és mindörökké.

Ámen.

Tisztelt Mécses Szerkesztőség

Szeretnék ezekben a sorokban egy csodálatos misztérium játékról beszámolni, mely 1998. augusztus 20-án a délelőtti órákban zajlott intézetünkben.

Erre a jeles ünnepre az irodalmi kör tagjaival készültünk, Ivó József katolikus lelki atya vezetésével.

Verseket, történeteket és egy kis szerepjátékot tanultunk meg Szt. István király koronázásáról, amit jelmezben, díszletekkel adtunk elő. Az ünnepi szentmisére már előző nap szépítettük a nagytermet. Virágokkal, csokrokkal és füzérekkel díszítettük az ünnephez illően. Ezt a díszítést a virágkötő tanfolyam keretében készítettük.

Az ünnepségen József atya a bevezető szavaiban arra hívta fel figyelmünket, hogy mennyire fontos ez az ünnep nekünk magyaroknak, a bőrszíntől, nyelvjárástól függetlenül, hiszen államalapító királyunk nélkül a magyar nép sem létezne. Neki köszönhetjük, hogy a keresztény vallás megszilárdult az országban és ez által a pogány nép megtért, megkezesztelkedett.

Hívő, keresztény uralkodó volt, ezért Istentől kapott feladatának tudta az ország irányítását, és fontos volt számára népe jövője. A magyarság megmaradása érdekében alkotta meg a jogrendszert és igazságos törvényeket alkotott, amiket szigorúan betartatott.

Ezer év elmúltával is fontos számunkra ez az ünnep. Az az üzenete, hogy csak akkor maradhat fenn az ország, ha az emberek erkölcsös életet élnek, gyermekeiket hitben nevelik, a családok egységben és békességben építik saját és az ország jövőjét, és így csatlakoznak az egységes Európához.

Szent István király a megkoronázásakor az ország fejlődésére, jövője felvirágzására mondott igent. A koronát, jogart, országalmát a nehézségek-

kel, megpróbáltatásokkal együtt fogadta el, kardjával pedig utat mutatott népének.

Feleségének, Gizellának is nagy szerepe volt a történelmi események alakulásában. Fiukat, Szt. Imre herceget a nagy államalapító utódjának nevelte és összetartotta a királyi családot, ezzel példát adott a magyar édesanyák számára is.

Felidéztük Szt. István király fiához szóló intelmeit is, melyben a herceget szerénységre, igazságosságra, jószívűsége inti.

Azután az atya ünnepi szentmisét mutatott be.

Az evangéliumban Jézus tanítása az erős, szilárd hitet a sziklára épített házhoz hasonlította. A sziklára épített házhoz hasonlóan erős hit ellenáll az ellenség, a gonosz viharainak.

A szentmise keretében az atya megszentelte a nemzeti színű szalaggal átkötött új kenyeret, melyből minden jelenlevő kapott egy szeletet.

Az új kenyér ünnepére Kiss Dénes az Életkaréj című novellájával is megemlékeztünk. Ez a történet mélyen hatott az egybegyűltekre. „Az élet minden morzsáját meg kell becsülnünk!” hangzott a záró mondat.

A szentmise végén elénekeltük a Himnuszt és országunkért imádkoztunk:

„Isten hazánkért térdelünk elődbe,
Rút bűneinket jószággal földd be!
Szent magyaroknak tiszta lelkét nézzed,
Érdemét idézzed!”

Ezen a napon az országban több helyen tartottak megemlékezést, így imáink összefonódtak és közösen reméljük országunk, népünk szebb jövőjét.

Egy fogvatartott Kalocsáról

I. Nemzetközi Börtönpsztorációs Konferencia Szeged, 1999. április 8–9–10.

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpsztorációs Társaság
és a Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnoksága
szervezésében

A Konferenciára való jelentkezést kérjük az alábbi „Előzetes jelentkezési lap” kitöltésével és a Társaság központjába való visszaküldéssel jelezni.

(A központ címe: Mécses Szeretetszolgálat H-6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefonszáma: 36-62/495-592; Fax: 36-62/497-260; E-mail cím: mecses_majzik@tizsanet.hu) Itt nyújtunk részletes tájékoztatást is! Előzetes jelentkezését kérjük, hogy minél előbb tegyék meg, hogy a szervezés: férőhely, szálláshely, étkezés stb. vonatkozóan minél alaposabb, tudatosabb és hiba nélküli lehessen!

Itt levágandó vagy fénymásolható

Előzetes jelentkezési lap

Részt kívánok venni az I. Nemzetközi Börtönpsztorációs Konferencián
1999. április 8–9–10-én Szegeden

Név: _____

Lakcím: (ország, település, utca, házszám, ajtó): _____

Postacím: (ha nem a lakáscímére kéri a küldeményeket) _____

Telefon: _____ Fax: _____ E-mail: _____

Szállást kér: **igen/nem**

Ha igen, melyik napokra: **április 8. 9.**

(a megfelelő választ vagy napokat kérjük karikázza be!)

Dátum: _____

Aláírás: _____

JOBB LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpsztorációs Társaság katolikus börtönlelkipásztori szolgálata
Alapító főszerkesztő: Dr. Majzik Mátyás – Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon: 36 62 495-592;

Fax: 36 62 497 260; E-mail cím: mecses_majzik@tizsanet.hu http://www.tizsanet.hu/mecses_majzik/
ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön 500 Ft, külföldön: 10 USD vagy ennek megfelelő értékű más valuta
Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged